

ombudsman

už 20 let pomáháme bez rozdílu

Sp. zn. 4668/2019/VOP/IR
Č. j. KVOP-17110/2020
Datum 11. května 2020

Vážená paní
Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc.
ministřyně
Ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 376/1
128 01 Praha 2

Vážená paní ministřyně,

obracím se na Vás s žádostí o zjednání nápravy postupu České správy sociálního zabezpečení (dále také „ČSSZ“) při doručování oznámení o zvýšení důchodu do datové schránky paní A., bytem xyz (dále také „stěžovatelka“).

Přestože ČSSZ na základě mého závěrečného stanoviska přijala individuální opatření k nápravě, nepovažuji ho za dostatečné, proto plním svou povinnost a vyrozumívám Vás o tom podle § 20 odst. 2 písm. a) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů. Nepodaří-li se mi dosáhnout nápravy, zvážím, zda se svými zjištěními seznámím také veřejnost.

Podrobně své závěry ze šetření a zjištěná pochybení shrnuji v přiložené zprávě o šetření a v závěrečném stanovisku.

ČSSZ ve vyjádření k závěrečnému stanovisku uvedla, že provádění důchodových agend je podporováno značně zastaralým systémem a veškeré úsilí o jeho náhradu novým systémem zatím nevedlo k cíli. Tento systém umožňuje do evidence důchodů zaznamenat pouze jednu standardní doručovací adresu, nikoli datovou schránku. Při provádění hromadné autorizované úpravy důchodů, kdy se zvyšují všechny důchody vedené v evidenci, se oznámení o zvýšení zasílá výhradně na evidované adresy.

ČSSZ dále uvedla, že vnímá oprávněné požadavky klientů, aby jim oznámení o zvýšení důchodu zasílala výhradně do datové schránky. Z důvodu zastaralosti systému toho však není schopna. K případu stěžovatelky sdělila, že jediné opatření k nápravě, které může přijmout, je zasílat oznámení o zvýšení důchodu duplicitně manuálním způsobem do datové schránky. Současně však uvedla, že takové mimořádné opatření je schopna zajistit pouze ve zcela výjimečných případech, a to z důvodů technických i personálních.

Závěrem vyjádření ČSSZ sdělila, že doručování oznámení o zvýšení důchodu do datových schránek bude schopna zajistit až v novém systému technologické podpory důchodových agend, jehož tvorba je v současné chvíli v přípravné fázi. Zadávací řízení na jeho realizaci bylo v roce 2018 zrušeno, protože se nepřihlásil žádný uchazeč.

ČSSZ přijala v případě stěžovatelky opatření k nápravě, současně však uvedla, že stejné opatření nemůže zajistit u ostatních příjemců důchodu, kteří mají také zřízenou datovou schránku. Z toho důvodu jsem se rozhodl požádat o pomoc Vás, vážená paní ministřyně, neboť nemohu přehlížet dlouhodobé vědomé doručování písemností v rozporu s právní úpravou.

Podle správního řádu je ČSSZ povinna doručovat písemnosti prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, pokud ji má příjemce důchodu zřízenou.¹ Až tehdy, nelze-li takto písemnost doručit, může ji ČSSZ zasílat prostřednictvím provozovatele poštovních služeb.² Ze skutečnosti, že ČSSZ v současné době nedisponuje takovým programovým vybavením, aby mohla doručovat oznámení o zvýšení důchodu pouze do datové schránky, však nelze dovozovat možnost doručovat oznámení poštovní zásilkou. Tato možnost se vztahuje zejména na situaci, kdy příjemce důchodu nemá zřízenou datovou schránku. Pokud příjemce důchodu datovou schránkou zřízenou má, musí ČSSZ doručovat tímto způsobem.

ČSSZ opakovaně uvádí, že není v jejích technických a personálních možnostech zajistit zasílání oznámení o zvýšení důchodu do datových schránek příjemců důchodu alespoň souběžně s odesláním oznámení poštovní zásilkou. I při vědomí tohoto stanoviska si však dovoluji pochybovat o absolutní technické neproveditelnosti duplicitního zasílání oznámení o zvýšení důchodu do datové schránky pomocí vnitřního seznamu příjemců důchodu s datovou schránkou. Tento postup umožní ČSSZ respektovat právní úpravu doručování písemností i za současné situace.

Ideální by samozřejmě byla modernizace současného systému, neboť zasílání oznámení o zvýšení důchodu všem příjemcům důchodu poštovní zásilkou je vedle rozporu s právní úpravou též nevhodné a odporuje současně vysoce aktuálním trendům moderní formy komunikace s adresáty veřejné správy. Pokud by ČSSZ zasílala majitelům datových schránek oznámení touto cestou, znamenalo by to úsporu všem pojištěncům. Bohužel v této věci nedošlo v průběhu šetření k žádnému posunu.

Vážená paní ministryně, v souladu s výše uvedeným ustanovením zákona o veřejném ochránci práv se na Vás obracím a prosím, abyste se vyjádřila k postupu České správy sociálního zabezpečení, a napomohla ke zjednání nápravy.

Uvítám, zašlete-li mi svoji odpověď ve lhůtě **30 dnů** od doručení tohoto dopisu.

Děkuji Vám za spolupráci.

S pozdravem

JUDr. Stanislav Křeček v. r.
veřejný ochránce práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Přílohy

1. Zpráva o šetření ze dne 22. 11. 2019
2. Vyjádření ČSSZ ze dne 19. 12. 2019
3. Závěrečné stanovisko ze dne 5. 3. 2020
4. Vyjádření ČSSZ ze dne 31. 3. 2020

1 Ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

2 Ustanovení § 19 odst. 2 správního řádu.